

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: תומאס	שם משפחה: עמית
-------------------	-------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: ולקנוץ		בלועזית Vlknotz	
שם פרטי איתו נולדתי: תומאס	בלועזית Thomas	מין: זכר	שנת לידה: 12/1927
עיר לידה: ברלין	בלועזית Berlin	ארץ לידה: גרמניה	
שם פרטי ושם משפחה של האב: פרדריך	שם פרטי ושם נעורים של האם: פרדה		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: כפר הרלינג	בלועזית Village Herling	ארץ המגורים: גרמניה	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) אנגליה			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מת'		שנת עליה: 1948	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה "טיטה"

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

ההורים שלי היו גרושים, אבא נשאר בברלין ואנחנו עברנו דרומה. היינו 3 אחים אני יוסף ומיכאל, אימא עבדה כפרמדיק, היינו בקשר עם אבא. גרנו בכפר הרלינג ע"י אולם, שם למדתי בפנימייה יהודית, 4.5 שנים עד שנסגרה ע"י הנאצים. מקום מגורנו היה בסביבה של גויים. בשנת 1938 התחלנו להרגיש את האנטישמיות. בסך הכול בכפר היה שקט וניו לי חברים שם. כל הזמן ידענו מה המצב של יהודי גרמניה. הסיבה שעברנו דרומה הייתה שהאחים שלי סבלו מהנאצים וסברו שלא כדי שאני אתחיל ללמוד בבית ספר באווירה כזאת.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

הגרמנים לאט לאט השתלטו על כל בית, אימא הייתה ציונית עוד מנעוריה. בבית גדלנו באווירה שאנחנו נגיע לא"י לא היה ספק. כאשר אחי הבכור היה בן 14 הוא אמר מספיק עם הדיבורים באו נממש את העלייה לא"י. הוא ואחי נשלחו לא"י דרך עליית הנוער בשנת 38. אני נשארתי עם אימא מכון שהייתי קטן בגיל 9. לאחר ליל הבדולח חיפשנו מקום שיקבלו אותנו יחד ולא מצאנו אז שמענו על הקינדר טרנספורט, אימא שלחה אותי לאנגליה, ליוותה אותי לתחנת הרכבת ושם נפרדתי ממנה. הייתי אופטימי ידעתי והבנתי את המצב שבגללו נשלחתי לאנגליה רק לא הבנתי מה זה עשה לאמי להיפרד מכל ילדיה. על רכבת זו עליתי לבד מהכפר לא הכרתי אף אחד. נסענו להולנד שם החלפנו רכבת והגענו ללונדון, הנסיעה ארכה 30 ומשהו שעות. לא ידעתי לאן אגיע.

באנגליה רוב הילדים לא ידעו כלל לאן הם נוסעים. סך הכול נשלחו יותר מעשרת אלפים ילדים נשלחו בקינדר טרנספורט. ההתארגנות באנגליה לא הייתה טובה. הם לא ידעו להתמודד עם כמות הילדים שהגיעו תוך כמה חודשים. מיעוט מן הילדים הגיעו למשפחות והשאר פוזרו בהוסטלים ובמנזרים שם שהו בין 2-4 שנים במנזר. היו ילדים שרשמו אותם בתור גויים. תחילה הייתי במעון עם יותר מ-3000 ילדים. אחר כך עברתי למעון נוסף לחודשיים. ומשם להוסטל עם 30 ילדים למשך כשנה. הגרמנים הפציצו את לונדון. יותר מ-13000 אנגלים נהרגו בהפצצות. הממשלה החליטה לשלוח את כל הילדים לכפרים מסביב. שם הגעתי לזוג עניים אנאלפביתים ואיתם שהייתי כשנתיים במשפחה של גויים. השלטונות הקימו בי"ס ושם למדתי אנגלית. למדתי אנגלית עוד טרם הגעתי לכפר במשך כשנה שגרתי באנגליה. עם אימא לא היה כל קשר ובמשך כשנה לא ידעתי מה קורה איתה. היא הגיעה לאנגליה וגם אבי הגיע עם אימו לשם. כשסיימתי את בי"ס אבי הגיע לביקור ושאל אותי איפה אני רוצה להיות. אמרתי לו בקהילה יהודית וציונית בסקוטלנד. נשלחתי לשם ושם שהייתי כשנתיים. שם נוצר קשר עם תנועת הבונים החלוצית וכעבור שנתיים עברתי לקיבוץ של תנועת הבונים.

המלחמה הייתה לקראת הסוף סתיו 44. במקומות אלו עבדתי בשטיפת כלים ומשקים חקלאיים. קצת לפני שנגמרה המלחמה קיבלתי מכתב מעליית הנוער שאוטוטו אני יכול לעלות ארצה והאם אני רוצה בכך. השבתי שכן חיובי, קיבלתי תשובה שאני לא יכול לעלות מכון שהייתי גדול ב-10 ימים מגיל העלייה. הייתי במשך שנה וחצי נוספות עם האנשים מתנועת הבונים בקיבוץ הכשרה באנגליה. לאחר מכן עלינו ארצה טיפין טיפין.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

עליתי ארצה באונית מסע עם ויזה מזויפת, שמה של האוניה היה "טיטה". הגענו לנמל חיפה, עלינו 3 ימים לכרמל לדירת עולים ואז הצטרפתי לחברים בחדרה שהיו בקיבוץ העולים. כעבור חצי שנה הגעתי לכפר הנשיא ומאז אני גר בכפר הנשיא. התחתנתי נולדו לי 3 ילדים, 14 נכדים ו-6 נינים. האח הבכור שנשלח ארצה בתחילת 38 רציתי להיפגש איתו, הוא היה ממייסדי להבות הבשן אך הוא מת לפני שפגשתי אותו בתאונת נשק. האח השני שהגיע לא"י חזר לגרמניה, ושם נפטר בגיל צעיר. אבי נשאר באנגליה ונפטר בגיל צעיר. אמי עלתה לארץ הסתובבה אחר חיפוש עבודה, וב-7 שנות חייה האחרונות חייתה אתנו בכפר הנשיא ונפטרה בשנת 1985.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בני גר בקיבוץ, בתי אגרונומית שגרה בנען ועוד בת שמסתובבת בחיים. את אשתי הראשונה הכרתי בקיבוץ ההכשרה באנגליה. התחתנתי והתגרשתי פה בארץ. עכשיו אני גר עם אשתי השנייה 21 שנים בכפר הנשיא. שנות ה-50 היה חוק שמי שגר בישוב ספר במשך 4 שנים, זה שווה ל-2.5 שנים בצבא. כפר הנשיא נחשב כיישוב ספר. לכן לא עשיתי צבא, עשיתי מילואים. יכולתי להתגייס לצבא אנגליה, אך זה היה דוחה לי את העלייה לארץ בעוד 3 שנים לכן לא התגייסתי. חשוב היה לי לעלות לא"י להצטרף לאחי הבוגר שהיה הגיבור שלי. בזכותו עליתי ארצה והגעתי לקיבוץ. **נקודה לציין:** אני רוצה להגיד שכל מי שהצליח לברוח מהנאצים והקים פה משפחה שהיא גדלה ומתרחבת, זאת התשובה לנאצים.

ראיון: יאיר יהודאי, כפר – הנשיא,

יולי 2013